„ŚWIETLANA DROGA twórczości małego dziecka”

Co to jest twórczość dziecka? Proste pytanie, na które tak naprawdę nie do końca możemy udzielić jednoznacznej odpowiedzi.

Moim zdaniem wynikającym z wielorakich obserwacji, twórczość dziecka można porównać do **ŚWIATła.** To właśnie strumień jasnego promienia z każdym działaniem dziecka nabiera barw, mieni się różnorakimi odcieniami i kształtami tworząc swoisty rodzaj twórczego dziecięcego kalejdoskopu. Ale czy dla każdego dziecka to **ŚWIATło** jest osiągalne? Tak! Trzeba tylko dać mu zwyczajnie szansę. Dziecko tak poprzez zamierzone kreatywne działania nauczyciela lub też rodzica, jak i poprzez „rutynowe” działania edukacyjne może wprowadzić w zachwyt.

Twórczość wyraża się nie tylko w tym co *myślimy i widzimy,* choć to najprostsza wizualna forma twórczości, ale także w tym, co *myślimy i czujemy.* To przez emocje dziecko najszybciej otwiera się twórczo. Gry i zabawy o charakterze społecznym to prawdziwe *katharsis* emocjonalnej twórczości - to prawdziwe przeżywanie , wyobrażanie i odzwierciedlenie umysłu, czego efektem są fantastyczne ekspresje słowne i plastyczne, oryginalne wyobrażenia, które są zawsze trafne i dają do myślenia. Dla przykładu prześledźmy wypowiedzi dzieci, które zwracały się do góry, która zasypała lawiną dzieci w czasie zdobywania jej szczytów:

- „Ostra i potworna góro! Posprzątaj szybko ten bałagan. Dzieci, które przysypałaś to ekolodzy – dbają o przyrodę. Jeżeli nie cofniesz swych czynów to przywieziemy piece, ładowane energią słoneczną i stopimy całą twoja dumną postawę. Zginiesz tak samo jak to chciałaś zrobić z naszymi przyjaciółmi”.
- „Prosimy Cię góro, żebyś przemyślała swoje postępowanie. Czy na pewno dziś musiałaś oburzyć się na zimę, że odchodzi i tak się wstrząsnąć, że zasypałaś naszych kolegów? Obiecujemy ci, że armatki śnieżne znów zasypią cię białym puchem i będziesz cieszyć się zimową suknią tylko pomóż nam odsypać ten śnieg i uwolnij naszych przyjaciół”.
- „Piękna góro, zrobiłaś coś okropnego. Przez twoje nieprzemyślane zachowanie nasi koledzy są w niebezpieczeństwie, ale ratownicy ich uwolnią. Ty zaś będziesz miała wyrzuty sumienia każdego dnia . Możesz stracić turystów, których tak lubisz. Czy warto ?”

Czy którąś z tych odpowiedzi możemy nazwać absurdalną, odrzucić, bo jest nierealna, niewykonalna i mało pomysłowa? Sztuką jest w tym przypadku przeprowadzenie dzieci przez tunel umiejętności pertraktacji i dialogu w późniejszej analizie ćwiczenia.

W trakcie fazy tworzenia przez dziecko ważne jest, by unikać tak nudy jak i lęku w działaniu, które hamują ekspresję. Optymizm i radość to najwięksi sprzymierzeńcy w stymulowaniu twórczej postawy dzieci. Tylko w takiej atmosferze naturalnie łamiemy bariery sztywności myślenia, nieśmiałości w wyrażaniu swoich pomysłów, obawy przed nieznanym a tym samym sprzyjamy niekonwencjonalnym działaniom, powstawaniu nowych sposobów rozwiązywania problemów, rozwijania umiejętności dostrzegania pewnych informacji i wiedzy. Dziecko wtedy łatwo je koduje, przekształca i wykorzystuje w różnorakich okolicznościach życia, tworząc niejednokrotnie innowacyjne wytwory.

Jako nauczyciel pamiętam o zasadach psychoedukacyjnych takich jak falicytacji, nieoceniania, różnorodności , które pomagają w budowaniu pozytywnego obrazu twórczego dziecka. Nauczyciel bowiem tylko rozświetla drogi dziecka, nie podaje gotowej trasy, którą powinien przejść mały człowiek , nie koloryzuje działań i wydarzeń. Rzuca promień na wyboje wiedzy, norm, środków wyrazu i żródła, dzięki którym możemy czerpać

bez końca a dziecko decyduje jak i kiedy może je pokonywać , modyfikować, ulepszać, zmieniać ucząc się jednocześnie odpowiedzialności.

Dajmy dzieciom możliwość wymyślania i zadawania pytań, pozwólmy inicjować pomysły, stosujmy zintegrowane formy ekspresji i stwórzmy dzieciom warunki do osiągania sukcesów.

Twórcze dziecko poznaje się nie tylko po ilościach „twórczych" wytworów, ale także przez jego gotowość do poznawania nieznanego, fascynacją w rozwiązywaniu zagadek , podejmowaniu działań i wyzwań i w trudnym procesie przezwyciężania swych słabości.

Twórcze dziecko jest jak **ŚWIATło,** bo szanuje i tworzy ten świat poprzez swoją dziecięcą dobroć, spontaniczność i jasność umysłu.

ŚWIATło ROZŚWIETLA CIEMNOŚCI
ROZJAŚNIA DROGI TWÓRCZOŚCI

TWORZENIE TO JASNA SPRAWA
EKSPRESJA, EMOCJE, ZABAWA

OTWARTA POSTAWA W WYZWANIACH
TO DZIECKO W SWOICH DZIAŁANIACH

ŚWIETLANE STRUMIENIE TWORZENIA
TO DZIECKA SPEŁNIONE MARZENIA...

Jolanta Sendor – Rojek
nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej
Zespół Szkolno - P rzedszkolny
w Zabierzowie

Bibliografia:
K.J. Szmidt, B. Rakowiecka,K. Okraszewski - " Porządek i przygoda- lekcje tworczości w nauczaniu zintegrowanym".